

Mødet den 15. Februar 1923.

Fraværende: K. Mousten og J. Chr. Møller.

1. (J. Nr. 693—1922). Skrivelse fra Undervisningsministeriet angaaende **Udbetaling af Tilskud til kommunale Gymnasieskoler.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 626—1922). Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende **Byraadets Andragende om Tilskud til Rottedyddelsen.**

Formanden oplyste, at Andragendet om at faa Del i Tilskudet var indsendt for sent, og Ministeriet henviste derfor Kommunen til at forhandle med de særlige Statsinstitutioner, hvilket vel kunde overlades til Belysningsudvalget.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 575—1922). Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende Byraadets Andragende om en **Forhøjelse af Taksterne for Patienter, der paa Hospitalerne behandles for Fattigvæsenets og Alderdomsunderstøttelsens Regning.**

Formanden gjorde opmærksom paa, at Ministeriet ikke havde kunnet bevilge Andragendet.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 52—1922). Skrivelse fra Indenrigsministeriet vedrørende et **Andragende fra Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse om Adgang for Med-**

lemmer af dens Underafdeling A til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 550—1922). Skrivelse fra Justitsministeriet angaaende **Forslag til en Ændring af Politivedtægtens § 67.**

Justitsministeriet finder intet at erindre mod Ændringsforslaget til Afsnit III, men nærer Betænkelse ved den foreslaaede Udeladelse af Afsnit V, hvorimod Ministeriet vil være villigt til at meddele Stadfæstelse paa en Ændring af dette Afsnit, hvorefter der til 2. Stykke tilføjes: »dog at Politimesteren og Sundhedskommissionen for disse Lokalers Vedkommende kan lempe Fordringerne i hvert enkelt Tilfælde, saa længe intet Brugerskifte finder Sted.«

Den af Ministeriet foreslaaede Form var tiltraadt af Sundhedskommissionen og Politimesteren. Tiltraadtes.

6. (J. Nr. 688—1922). Andragende fra Sognepræsten for Frue Sogn om en **Tillægsbevilling til Udgiften til Alterbrød og Altervin.**

Kasseudvalget anbefaler et Tilskud paa 25 %. Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 629—1922). Skrivelse fra Politimesteren angaaende de **uheldige Forhold ved Gøglerpladsen ved Dalgas Avenue.**

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indstiller, at Karruseller, Gynger og lignende larrende Indretninger henvises til Idrætspladsen ved »Friheden«s nordre Grænse, medens Cirkus, Menagerier o. l. ligesom hidtil faar anvist Plads ved Dalgas Avenue.

Formanden henviste til den foreliggende Indstilling. Ganske vist havde Marselisborg Skole

hidtil haft Boldplads ved »Friheden«, men man kunde nok finde en anden Plads i Stedet.

M. B r a m m e r kunde ønske, at der i Byraadet kom Forslag om at ordne disse Forhold paa lidt længere Sigt ved at finde en mere permanent Plads til saadan Anvendelse. Den nuværende Form ved Dalgas Avenue var uheldig; de forskellige Arrangementer pyntede ikke, og Mangelen paa Nødtørftshuse var en stor Gene. Der var derfor Grund til at drøfte, om man kunde finde en Plads, hvor der kunde indrettes et Tivoli eller noget i den Retning. Det havde tidligere været paa Tale i Byraadet, men endnu var der ikke gjort noget Forsøg paa at realisere Tanken. Den paatænkte Park ved Borgmestergaarden vilde næppe egne sig dertil, men det maatte vel være muligt at finde en Plads andetsteds.

H. P. C h r i s t e n s e n anbefalede, at man foreløbig tiltræder Udvalgets Forslag. Men ellers syntes Taleren, at her var en Opgave for Skovudvalget. »Friheden« blev jo mere og mere til Lystskov, og den Del af Skoven ind mod Sportspladsen og Rosenvænget var ikke særlig benyttet i Forvejen, saa der kunde vist godt blive Plads til et Tivoli.

F o r m a n d e n oplyste, at der vilde blive indrettet Nødtørftsanstalter paa begge Pladser. Taleren kunde ikke tænke, at Byen kunde bære et egentlig Tivoli, og det havde vist alle Medlemmer en Følelse af, siden alle Udvalg søgte at skubbe Sagen fra sig.

A n d r. C h r i s t e n s e n betonedes, at det var ikke nogen behagelig Opgave for Udvalget at arrangere disse Forhold, men det gav jo nogen Indtægt, ca. 9000 Kr. aarlig, og disse Penge kunde ikke godt undværes. Udvalget havde drøftet mange

Pladser, men var foreløbig blevet staaende ved det nu foreslaaede, og der var næppe andet at gøre i Øjeblikket end at forsøge dette.

M. S i m o n s e n erklærede, at Skovudvalget havde behandlet Spørgsmaalet om at skaffe Plads i Skoven, men var kommet til det Resultat, at der ikke kunde være Tale herom, saa der vilde næppe fra det nuværende Skovudvalg komme Forslag om noget i den Retning.

M. C. F a l k syntes, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse var nærmest til at ordne Gøglet, idet dette Udvalg disponerede over de forskellige Pladser. Man kunde næppe forlange, at at en By som Aarhus skal lukke af for alle den Slags Forlystelser, og ude ved Dalgas Avenue gik det ogsaa meget pænt til i Begyndelsen, men Udvalget havde siden ladet nogle uheldige Elementer optræde derude, og det burde ikke være sket. Et Tivoli som i København kunde der næppe være Tale om i Aarhus, men paa den anden Side burde man lave en fast Plads til saadanne Forlystelser, blot det foregik paa en pæn og anstændig Maade.

A n d r. C h r i s t e n s e n svarede hertil, at det, der laa til Grund for Sagen, var den Kritik, som var fremsat af Beboerne ved Dalgas Avenue, og hvis der var foregaaet noget mindre pænt paa selve Pladsen, burde det have været meddelt Udvalget, saa var det sikkert blevet rettet.

H. P. C h r i s t e n s e n gjorde opmærksom paa, at man tidligere havde haft den Slags Gøgl i Venne-lyst, og naar det kunde gaa i et saadant Anlæg, maatte det ogsaa uden særlig Gene kunne anbringes i Skoven. Naar man ryddede en Del af Krattet ud mod Rosenvænget og lod de store Træer staa, blev det netop en ideel Plads, og saa kunde man

bedre sigte de optrædende. Skovudvalget burde derfor tænke nærmere over Sagen.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 691—1922). **Andragende om Tilladelse til et Benzintankanlæg ud for Frederiksaile Nr. 40.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Andragendet kan ikke anbefales, da der tætvæd — paa Gadens modsatte Side, allerede er opstillet Benzintank«.

Kunde ikke bevilges.

9. (J. Nr. 625—1922). **Andragende om Tilladelse til Forlængelse af Automobilruten Iugerslevs Boulevard — Trøjborgvej til Christiansbjerg.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

V a l d. P e d e r s e n oplyste, at Udvalget tidligere havde givet en anden Mand Lov til at køre fra Store Torv til Christiansbjerg, hvorfor man ikke mente at kunne anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

10. **Andragender om Statslaan til Byggeforetagender fra:**

- a. (J. Nr. 699⁶—1922). Malermester B. H. Lyngaa angaaende et Byggeforetagende ved P. Skramsgade.
- b. (J. Nr. 699⁵—1922). Overpostbud A. Nielsen og Rangerformand P. J. Petersen angaaende en Dobbeltvilla ved Skovbrynet.
- c. (J. Nr. 699²—1922). Værkmester M. Christensen angaaende en Villa ved Eugen Warmings Vej.
- d. (J. Nr. 699³—1922). Stukkator C. Besser angaaende en Villa ved Trøjborgvejs Forlængelse.
- e. (J. Nr. 699⁷—1922). Bethaniaforeningen angaaende et Byggeforetagende ved Hjarnøgade.

f. (J. Dr. 699¹—1922). Aarhus Højskoleforening angaaende et Byggeforetagende Klostergade Nr. 28—30.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler samtlige Andragender. Angaaende a kræves dog, at der paa 1. Sal indrettes en fuldstændig Lejlighed med Køkken, og angaaende f udtales, at det muligvis ikke falder ind under Loven.

Anbefaledes.

11. (J. Nr. 25¹⁶—1922). **Andragende om Fornyelse af Restauratørbevillingen i Hovedbanegaarden.**

Bevillingsnævnet anbefaler, at Bevillingen forforlænges for et Tidsrum af 5 Aar.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 663—1922). **Andragende om Tilladelse til Ombygning af Ejendommen Nørregade 18—20.**

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa følgende Indstilling:

»Da der nedlægges 4 mindre Lejligheder, men kun fremskaffes 2 større nye Lejligheder, kan Udvalget ikke for Øjeblikket anbefale Andragendet.«

P. Petersen udtalte, at det var kedeligt at skulle lægge sig paa tværs af Byggeriet, som gav en Del Arbejde, men Udvalget havde ikke turdet anbefale Andragendet, idet der vilde blive nedlagt 2 Lejligheder, og Kommunen havde ikke Plads til disse Familier. Imidlertid havde Taleren siden hørt, at der var Mulighed for, at Ejeren kunde skaffe de to Familier Plads et andet Sted, og hvis det kunde lade sig gøre, havde Udvalget næppe noget imod at anbefale Andragendet. Taleren vilde derfor foreslaa, at Byraadet anbefaler Andragendet paa den Betingelse, at Ejeren skaffer Beboelseslejligheder andetsteds.

A. S n e u m bemærkede, at hvis de 2 Famili-
er skulde have Lejlighed i Byen, maatte der jo
blive andre husvilde i Stedet. Taleren vilde i
den Forbindelse spørge Konsul Petersen, om det
var rigtigt, at Forholdene i Byen var saaledes, som
der blev nævnt, at Udvalget overvejede at bygge
flere Barakker, for hvis det var Tilfældet, maatte
man være varsom med at bevilge Nedlæggelse af
Lejligheder; det blev jo i sidste Instans Kommu-
nen, der kom til at skaffe Lejlighederne.

P. P e t e r s e n bekræftede, at Udvalget havde
gjort Forarbejder, saa at man var klar til at bygge
Barakker, hvis der ikke var anden Udvej; men
nu tegnede det jo til, at der blev bygget en Del
efter den ny Boliglov.

M. C. F a l k henstillede til Udvalget at under-
søge, om det ikke var muligt at der i Stedet for
de to store Lejligheder kunde indrettes flere mindre.
Det var jo nok farligt at nedlægge Lejligheder,
men paa den anden Side skulde man nødig for-
hindre, at der blev sat Arbejder i Gang.

S. P e t e r s e n troede ikke, det var Filantropi
af vedkommende Grundejer, og det var vist ikke
engang afgjort, om det blev Byens Arbejdere, der
kom til at udføre Arbejdet. Man burde i hvert
Fald forlange, at der bygges mindst lige saa mange
Lejligheder, som der nedlægges. Det var ogsaa
sagt, at 1. Sal i Ejendommen skulde være Forret-
ningslokaler; men saadanne tiltrængtes vist ikke
saa haardt. Angaaende de af Konsul Petersen
meddelte Oplysninger vilde Taleren gerne spørge,
om de tilbudte Lejligheder var i nye Huse inde
i Byen og til lignende Priser som dem, de be-
boede nu. Taleren kunde ikke stemme for den
foreslaaede Ordning.

H. P. Salling vilde nødig være med til at hindre dette Byggearbejde. Selv om der kunde skaffes 4 Lejligheder i den ny Eygning, vilde de ikke blive tilsvarende til de gamle, idet Byggeomkostningerne var saa store, at de ny Lejligheder blev betydelig dyrere. Det var heller ikke sikkert, det kunde betale sig for Manden at indrette 4 Lejligheder i Stedet for 2, og den første Betingelse for Byggeriet maatte da være, at det kunde forrente sig. Taleren vilde anbefale Byraadet at tage lidt blidt paa saadanne Andragender, for det var et Spørgsmaal, om det alligevel ikke bedre kunde betale sig at bygge Barakker end at hindre saadanne Arbejder og saa vedblive med den store Arbejdsløshedsunderstøttelse.

H. P. Christensen vilde ogsaa nødig forhindre saadanne Arbejder, og hvis det var rigtigt, at det vilde koste 30—40000 Kr., skaffede det jo en Del Arbejde. Taleren vilde derfor henstille til Udvalget at tage Sagen tilbage og forhandle med Manden om eventuelt at skaffe flere Lejligheder, f. Eks. indrette 2 mindre Lejligheder i Mansardetagen i Stedet for 1 og saa bygge dem saaledes, at de muligvis senere kunde lægges sammen. Tilmed var 2 af de nuværende Lejligheder vist saaledes, at de under normale Forhold næppe var beboelige. Spørgsmaalet om flere Barakker burde snarest klares, og Taleren havde i den Forbindelse tænkt paa, om det muligvis var bedre paa nogle af Kommunens Byggegrunde i den nordlige Bydel at opføre en Del 1 Værelsers Lejligheder paa den Maade, at de senere kunde lægges sammen til 2 Værelsers. Saaledes havde man forsøgt i København.

Andr. Christensen sluttede sig til H. P. Christensens Henstilling om at forhandle med

Ejeren og undersøge, om der muligvis kunde indrettes 3 Lejlighedær i Stedet for 2. Hr. S. Petersen mente ikke at kunne akeeptere, at Lejerne fik anvist Lejligheder i nye Huse, idet disse eventuelt var dyrere end de gamle. Men en saadan Betragtning burde ikke lægges til Grund for en Nægtelse af Ombygning af gamle Ejendomme, for saa kunde man lige saa godt lade være med at bygge nye Huse. Hvis man var i Stand til at skaffe Folk Lejlighed, maatte de tage den, der blev anvist, blot Lejen var rimelig i Forhold til Lejligheden.

M. C. F a l k havde ikke kaldt Ombygningen et filantropisk Foretagende og anbefalede det ikke ikke ud fra den Betragtning. Men naar man hver Dag havde Lejlighed til at se de sørgelige Følger af Arbejdsløsheden og vidste, hvorledes Folk fremfor alt ønskede at faa Arbejde, saa gik man nødig med til at hindre et saadant. Men Talerens Standpunkt var ellers fuldstændig analogt med det, som Lejernes Repræsentanter i Domsognet havde indtaget.

S. P e t e r s e n fandt det kedeligt, at Overretssagføreren ikke kunde forstaa hans Udtalelser. Taleren havde absolut ikke modsat sig Indflytning i nye Lejligheder, men kun ment, at hvis de fik anvist store og dyre Lejligheder i Stedet for deres nuværende, kunde de selvfølgelig ikke betale Huslejen; de tilbødte Lejligheder maatte i hvert Fald staa i nogenlunde Forhold til dem, de havde i Øjeblikket. Her var to Faktorer at regne med, dels at skaffe Arbejde, dels at forminske Antallet af Lejligheder, og det var ikke let at afgøre, hvad der var det bedste. Grundejernes Byggearbejder havde vist ikke noget med Filantropi at gøre. Taleren kunde godt gaa med til at tage Sagen til-

bage og se at finde en Løsning, som kunde tilfredsstille begge Parter, for der var næppe nogen, som vilde lægge Hindringer i Vejen for mere Arbejde.

M. B r a m m e r ansaa det for at være af stor Betydning, at der ikke blev lagt saadanne Byggeforetagender Hindringer i Vejen, under saa fortvivlede Forhold maatte man paa alle Maader søge at skaffe Arbejde. Angaaende Hr. H. P. Christensens Henstilling om at fremskaffe 1 Værelseres Lejligheder, vilde Taleren dog meget fraaade dette, for det var en Kendsgerning, at netop saadanne Lejligheder særlig var Arnesteder for Tuberkulose og lignende Sygdomme. Hvad Spørgsmaalet om filantropisk Byggearbejde angik, kunde Taleren dog oplyse, at f. Eks. i Odense var man kommet et godt Stykke frem ved Hjælp af Filantropi, idet private Folk havde bygget en hel Del Ejendomme netop for at afhjælpe Bolignøden og kun forlangt en Forrentning af 4 % af deres Penge.

P. P e t e r s e n havde ikke særligt imod at tage Sagen tilbage; men der kunde næppe ske noget ved, at Byraadet giver Tilladelse til Ombygningen, forudsat at Manden skaffer Lejlighed til Lejerne andetsteds uden at bebyrde Kommunen dermed, saa behøvede Sagen ikke igen at komme til Byraadet. Hvad de 2 Lejligheder angaar, saa var det Loftslejligheder, som faktisk var ulovlige, og som alligevel suarest vilde blive nedlagt, saa der blev i hvert Fald ingen Nedgang i lovlige Lejligheder.

F o r m a n d e n bekræftede, at de 2 Lejligheder var ulovlige og vilde blive nedlagt, saa snart Boligforholdene tillod det. Angaaende Filantropi var det selvfølgelig rart for Odense at faa bygget

Huse paa den Maade, men Aarhus var ikke saa velhavende, at man her kunde tænke paa noget saadant. De, der ønskede at bygge, gjorde det selvfølgelig for at skaffe sig en bedre Eksistens; men de, der ikke byggede, udførte jo ikke deres Arbejde af filantropiske Hensyn, og saa kunde man heller ikke forlange det af dem, der bygger Huse. Taleren antog ikke, det vilde sinke Sagen meget at lade den gaa tilbage til Udvalget til nærmere Forhandling, og da flere Medlemmer havde foreslaaet dette, vilde det vel være det rigtigste.

Sagen gik tilbage til Udvalget til fornyet Forhandling.

13. (J. Nr. 142—1922). **Andragende om Nedsættelse af Lejen i Barakkerne »Nørrevang« samt Opstilling af nogle Lygter sammesteds.**

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar foreslaa følgende Indstilling:

»Udvalget kan ikke for Tiden anbefale, at Huslejen for Barakkerne nedsættes. Angaaende det fremsatte Ønske om Anbringelse af Lygter i Etablissementet »Nørrevang« skal bemærkes, at Udvalget kan anbefale, at der anbringes 8 Lygter.«

P. P e t e r s e n meddelte, at Lygterne var blevet anbragt derude.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 622—1922). **Andragende om Tilladelse til Nedlæggelse af en Beboelseslejlighed i Jægergaardsvej Nr. 50.**

Udvalget for Bygninger og Inventar kan ikke anbefale Andragendet.

P. P e t e r s e n oplyste, at Manden angav som Grund, at han skulde have Plads til nogle Maskiner, der skulde ankomme fra Tyskland til For-

aaret. Taleren antog dog, at der nok kunde skaffes Plads til disse et andet Sted.

Kunde ikke bevilges.

15. (J. Nr. 408—1922). **Tillægsudgiftsbudget for Rytterikaseruen.**

F o r m a n d e n anbefalede at tiltræde Bevillingen. Det var approberet fra Militærets Side, som skulde betale den største Del af de 900 Kr.

Bevilgedes.

16. **Købekontrakter angaaende Villagrunde ved Skovbrynet med:**

a. (J. Nr. 22³—1922). Overpostbud A. Nielsen.

b. (J. Nr. 22⁴—1922). Rangerformand P. J. Petersen.

Godkendtes.

17. **Andragender om Dispensation fra Bygningslovens § 21 for følgende Ejendomme:**

a. (J. Nr. 2¹⁹⁶—1922). Bruunsgade Nr. 38.

b. (J. Nr. 2¹⁹⁷—1922). Ole Rømersgade Nr. 93.

Anbefaledes.
